

frie Billie at udføre denne Art af Forretninger. Nu skal det herimod ansees som Noget, der er den naturligeste Ting paa Jorden; nu skal Enhver kunne tvinges dertil, blot fordi Lovgiveren er bleven en Anden. Den absolutte Lovgiver vilde have haft en anden Opfattelse af, hvad Borgernes Frihed betød; nu da vi selv ere komne til at deltagere i Lovgivningen, forekommer det os at være en meget simpel Sag. Det Princip, der dog skulde hævdes, er, at Frivilligheden under en eller anden Form er det absolut Nødvendige i alle Slige Forhold. Man kan ogsaa være ganske sikker paa, at den ikke vil medføre de Banskfælgeligheder, som man nu troer. De fleste Hverv, der ikke ere absolut ubehagelige, ville Mange med Glæde paatage sig fuldkommen frivillig, men dem, der ere virkelig ubehagelige, bør der betales for, og paa den Maade skal Frivilligheden fremfalbes; Intet er dog billigere. Jeg vil stedse stemme mod Bestemmelser som den nu af mig omtalte. Jeg har altid gjort det, og jeg skal ogsaa gjøre det ved nærværende Lovforslag, men medens jeg hidtil har gjort det stilltende, har jeg nu endeligt engang fundet Leilighed til at udtale mig derom.

S. Pedersen: Hvis de af den ærede sidste Tale fremsatte Grundsætninger skulle faaes fast og gennemføres i deres hele Consequents, saa troer jeg rigtignok, at der deri vilde ligge det sikreste Middel til at gjøre den constitutionelle Regjeringsform hertillands umulig. Naar enhver Forretning, der ikke paatoges aldeles frivillig, skulde betales saaledes, at Enhver fik virkelig Betaling for sin derpaa anvendte Tid og sit Ansvar, da troer jeg, at den constitutionelle Regjeringsform vilde blive saa kostbar, at den vilde mætte sig selv tilhede. Men det forekommer mig ogsaa, at man maa holde Borgerne for Die, at samtidig med at de have faaet Rettigheder, have de faaet Forpligtelser, og at disse ikke kunne stilles ad. Derfor troer jeg, at det er en berettiget og nødvendig Consequents, der gjør sig gjældende i vor hele Lovgivning, naar vi i mange Tilfælde paalægge Borgerne en Tvang, samtidig

med, at der er Tale om Selvregjering og Selvstyrelse af deres Anliggender.

Krieger: Hvis jeg skal sige min Mening om dette sidste Spørgsmaal i dens Almindelighed, da er det den, at jeg troer, at begge de ærede Landstingsmænd, hver paa sin Side, gaar for vidt. Jeg tror, at det ærede 7de kongevalgte Medlem (Andræ) driver sine Forbringere med Hensyn til Frivilligheden — ikke i det foreliggende Tilfælde, men i Almindelighed — for vidt; men jeg troer rigtignok med Sandhed, at kunne sige, at det ærede Medlem, der nu satte sig paa den anden Side ogsaa driver den almindelige Sætning, som han udtalte, meget for vidt. Lad mig dog her — thi Spørgsmaalet er af stor Betydning — drage et eneste Punkt frem for os allesammen, og det er, at der findes Lande, hvor en Mand ikke kan undrage sig for at være Rigsdagsmand, naar han vælges dertil, medens vi hertillands ingenlunde have anseet dette for at hyle paa et rigtigt Princip. Det viser sig dog, altsaa, med Hensyn til et af de aller vigtigste og allerbetydeligste Hverv, hvortom der kan være Tale under, constitutionelle Forhold, at vi erkjende, at Frivilligheden har sin Betydning. Dette, som sagt, om Sagen i dens Almindelighed. Anvendt paa det foreliggende Tilfælde, saa finder jeg, at man vel maatte kunne blive enig om, at den Function, som der her er Spørgsmaal om, ikke bør og skal paalægges Noget ved Tvang. Jeg anseer det netop for meget heldigt, at man ved denne Leilighed er bleven opmærksom paa den vrangte Anvendelse, som har fundet Sted af den hidtil gjældende Lovgivning. Jeg troer, at det er nyttigt, at man har faaet at vide, hvad den gjældende Lovgivning hjemler, og jeg troer navnlig, at det vil kunne afgive et nyttigt Udgangspunkt for fremtidige Lovbestemmelser i denne Retning. Vi fra Højstæderne staae jo i denne Retning aldeles frie overfor Sagen selv, men derfor staae vi dog ikke frie overfor Principet; thi vi have den samme Opfordring, og den samme Pligt, som Andræ til at søge at faae et rigtigt Princip gennemført paa Landet, uagtet det urigtige Princip